



Sänkt kapitalvinstbeskattning för fåmansföretagare åren 2007–2009

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker regeringens förslag (prop. 2007/08:19) om sänkt kapitalvinstbeskattning för fåmansföretagare åren 2007–2009. Utskottet avstyrker en motion om ytterligare utredning av skattereglerna för fåmansföretagare med hänvisning till pågående beredning i Finansdepartementet.

Utskottet delar den bedömning regeringen redovisar i några frågor som rör reglerna om framskjuten beskattning vid andelsbyten.

En reservation (mp) och ett särskilt yttrande (v) har lämnats till betänkandet.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning	4
Bakgrund	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	4
Utskottets överväganden	6
Sänkt kapitalvinstbeskattning för fåmansföretagare m.m.	6
Reservation	11
Sänkt kapitalvinstbeskattning för fåmansföretagare m.m. (mp)	11
Särskilt yttrande	12
Sänkt kapitalvinstbeskattning för fåmansföretagare m.m. (v)	12
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	13
Propositionen	13
Följdmotionen	13
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	14

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Sänkt kapitalvinstbeskattning för fåmansföretagare m.m.

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) med den ändringen att ordet ”skall” i 50 kap. 7 § och 57 kap. 21 § ska bytas ut mot ordet ”ska”,
2. lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter med den ändringen att de föreslagna ändringarna i 2 kap. 2 och 4 §§ utgår ur lagförslaget,
3. lag om ändring i taxeringslagen (1990:324).

Därmed bifaller riksdagen delvis proposition 2007/08:19 i denna del och avslår motion 2007/08:Sk10.

Reservation (mp)

Stockholm den 27 november 2007

På skatteutskottets vägnar

Lennart Hedquist

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Lennart Hedquist (m), Lars Johansson (s), Annicka Engblom (m), Laila Bjurling (s), Ulf Berg (m), Jörgen Johansson (c), Raimo Pärssinen (s), Gunnar Andréén (fp), Christin Hagberg (s), Lena Asplund (m), Fredrik Olovsson (s), Lennart Sacrédeus (kd), Fredrik Schulte (m), Marie Engström (v), Britta Rådström (s), Åke Sandström (c) och Helena Leander (mp).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I ärendet behandlar utskottet regeringens förslag i proposition 2007/08:19 om vissa lättnader i beskattningen av fåmansföretag och den motion som har väckts med anledning av propositionen. Regeringens förslag till riksdagsbeslut redovisas i bilaga 1. Regeringens förslag till lagtext återges i bilaga 2.

Regeringen redovisar i ärendet sin bedömning av vissa tidigare aktualiserade frågor kring det skatterättsliga andelsbyssystemet.

Bakgrund

Regeringen aviserade i budgetpropositionen för 2007 (prop. 2006/07:1, volym 1 s. 153) en avsikt att den uppdelning i inkomstlagen tjänst och kapital av en kapitalvinst som överstiger sparad utdelningsutrymme, den s.k. hälftindelningen, som togs bort den 1 januari 2006 återinförs övergångsvis för inkomståren 2007, 2008 och 2009. Återinförandet av hälftindelningen skulle kombineras med en spärregel för att reglerna kunde utnyttjas för att kringgå de regler som gäller för beskattning av utdelningar. En promemoria utarbetades inom Finansdepartementet och remissbehandlades under sommaren 2007. Lagrådet har hörts i ärendet.

Riksdagen fastställde den 21 november 2007 den i budgetpropositionen föreslagna inkomstberäkningen för 2008 i vilken regeländringarna beaktats (prop. 2007/08:1, volym 1, bet. 2007/08:FiU1, rskr. 2007/08:30).

Genom lagstiftning hösten 2002 beslutade riksdagen om en utvidgning av reglerna om framskjuten beskattning vid vissa andelsbyten i syfte att undanröja vissa negativa effekter som uppkommit för fåmansföretagare som hade gjort uppskovsgrundande andelsbyten med kvalificerade andelar enligt de regler som hade gällt fr.o.m. den 1 januari 1999 (prop. 2002/03:15, bet. 2002/03:SkU5, rskr. 2002/03:80). Skatteutskottet har därefter vid flera tillfällen behandlat motioner i vilka tagits upp frågan om vissa ytterligare utvidgningar av reglerna. Utskottet har förutsatt att regeringen ska återkomma till riksdagen i frågan.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås tillfälligt ändrade regler vid försäljning av kvalificerade andelar i fåmansföretag, de s.k. 3:12-reglerna. Förslaget innebär att hälftindelningen i inkomstlagen tjänst och kapital av en kapitalvinst som överstiger sparad utdelningsutrymme återinförs övergångsvis för åren 2008 och 2009. På den skattskyldiges begäran ska hälftindelningen även tilläm-

pas på andelsavyttringar som görs under 2007. Förslaget kombineras med särskilda regler för att förebygga skatteplanering genom interna andelsförsäljningar och liknande förfaranden.

I propositionen görs även en bedömning i några frågor som rör reglerna om framskjuten beskattning vid andelsbyten.

Den offentligfinansiella kostnaden för förslaget har beräknats till 300 miljoner kronor per år under den tid som förslaget avses gälla, dvs. 2007–2009. Eventuella merkostnader för Skatteverket och förvaltningsdomstolarna bedöms rymmas inom tilldelad anslagsram.

För ägare av kvalificerade andelar i fåmansföretag kommer reglerna under en övergångsperiod att medföra en något ökad uppgiftsskyldighet. Detta bedöms vara acceptabelt med hänsyn till att reglerna endast ska gälla under tre år. Eventuella merkostnader torde därmed vara begränsade, eftersom en avyttring av kvalificerade andelar ändå föranleder att uppgifter om kapitalvinster ska lämnas till Skatteverket.

Utskottets överväganden

Sänkt kapitalvinstbeskattning för fåmansföretagare m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till ändringar i 3:12-reglerna och avstyrker motionsyrkandet.

Jämför reservation (mp) och särskilt yttrande (v).

Bakgrund

De regler som brukar kallas 3:12-reglerna finns numera i 57 kap. inkomstskattelagen (1999:1229, IL). De gäller beskattning av utdelningar och kapitalvinster från fåmansföretag till delägare som varit verksamma (aktiva) i fåmansföretaget i betydande omfattning. Reglerna tillkom vid 1990 års skattereform med syftet att förvärvsinkomster ska beskattas ungefär lika oavsett om de kommer från ett lönearbete eller från arbetsinsatser i ett eget aktiebolag.

Om en aktiv delägare tar ut lön från sitt eget bolag beskattas den på vanligt sätt och beläggs med arbetsgivaravgifter. Om delägaren i stället lyfter utdelningar från företaget eller säljer andelar i det ska utdelningen respektive kapitalvinsten delas upp i en tjänsteinkomstbeskattad del och en kapitalinkomstbeskattad del. 3:12-reglerna används för att bestämma hur mycket av en utdelning från företaget eller en kapitalvinst från avyttrade andelar i företaget som ska tas upp till progressiv beskattning i inkomstslaget tjänst och hur stor del som ska tas upp till proportionell beskattning i inkomstslaget kapital. Efter en reformering av reglerna fr.o.m. den 1 januari 2006 beskattas vid utdelningar kapitaldelen med 20 % upp till en viss nivå som bestäms schablonmässigt med hänsyn till företagets egna kapital och utbetalda löner och därutöver progressivt i tjänst. Om den aktiva delägaren i stället säljer aktier beskattas vinst som ryms inom ett sparat utdelningsutrymme med 20 %. Vinst som inte ryms inom det sparade utdelningsutrymmet beskattas i tjänst upp till 100 inkomstbasbelopp och därutöver i kapital enligt skattesatsen 30 %. Basbeloppsgränsen gäller försäljningar under en sexårsperiod.

Innan reformen den 1 januari 2006 gällde vid försäljningar att en vinst delades upp så att den beskattades till hälften i kapital till 30 % och till hälften i tjänst upp till 200 prisbasbelopp (hälfandelningen), och vinst därutöver beskattades endast i kapital. Detta medförde att en kapitalvinst vid försäljning av aktierna beskattades något lindrigare än löpande utdelningar. Det började därför bli allt vanligare att företagaren i stället för att ta ut utdelningar sålde företaget till ett annat egenägt företag genom s.k. interna

andelsöverlåtelser för att på detta sätt kunna utnyttja den något lägre kapitalvinstbeskattningen. Denna kringgåendemöjlighet blev emellertid inte längre lika attraktiv när hälftindelningen i och med reformen togs bort den 1 januari 2006 och hela vinsten upp till 100 inkomstbasbelopp skulle tas upp som tjänsteinkomst.

Den expertgrupp som förberedde reformen per den 1 januari 2006 föreslog i och för sig tjänstebeskattning upp till 100 inkomstbasbelopp vid avyttringar av andelar men föreslog samtidigt en övergångslösning som byggde på att säljaren gavs en möjlighet att använda de nya förmånliga reglerna om löneunderlag m.m., vid beräkning bakåt i tiden, för att beräkna sparade utdelningsutrymmen för de fem beskattningsår som föregått avyttringsåret. Tanken var att skattelättnaderna i de reformerade reglerna skulle hinna få fullt genomslag innan den skärpta beskattningen av kapitalvinster tillämpades fullt ut. Någon sådan övergångsregel infördes emellertid inte, bl.a. med hänvisning till att de föreslagna reglerna var mycket komplicerade.

Sedan reformeringen per den 1 januari 2006 har ytterligare lättnader i 3:12-reglerna införts den 1 januari 2007 genom budgetförslaget hösten 2006. Förslag föreligger nu också om att genomföra ytterligare en åtgärd som expertgruppen föreslog, nämligen att slopa förmögenhetsskatten (prop. 2007/08:26, bet. 2007/08:SkU15).

I samband med strukturaffärer i näringslivet finns vissa möjligheter att byta andelar i ett företag mot ett annat företags andelar utan att detta leder till en omedelbar beskattning för andelsägaren. Beskattningen skjuts i stället upp genom att anskaffningsvärdet på den köpta aktien förs över på den aktie som köparen lämnar i vederlag. Detta gäller i princip i uppköpsituationer och bara om det är rena delägarrätter som byts, inte andra instrument, t.ex. terminer, optioner och konvertibla skuldebrev, som inte innebär en rätt till en del i en juridisk person. Som ett grundvillkor för att över huvud taget få skatteuppskov i andelsbytessystemet fanns tidigare en kontantgräns, dvs. en regel om att bara en mindre del av ersättningen vid andelsbytet fick vara kontanter. Denna slopades fr.o.m. den 1 januari 2006 i samband med ändringar i aktiebolagslagen. Skatteutskottet har vid ett antal tillfällen (se t.ex. bet. 2004/05:SkU11 s. 6–7 och bet. 2005/06:SkU9 s. 7–8 och 10–11) behandlat motioner med yrkanden om att kontantgränsen ska slopas retroaktivt med verkan fr.o.m. den 1 januari 1999 och att reglerna om framskjuten beskattning vid andelsbyten retroaktivt ska utvidgas så att de omfattar även sådana byten som gjorts med annat än aktier eller andelar, t.ex. konvertibler, optioner och patenträttigheter. Utskottet har förutsatt att regeringen ska återkomma till riksdagen i frågan.

Propositionen

I propositionen föreslås att den före 2007 års taxering gällande hälftdelningen mellan inkomstslagen tjänst och kapital av kapitalvinster på kvalificerade andelar i fåmansföretag återinförs övergångsvis för åren 2008 och 2009. På den skattskyldiges begäran ska hälftdelningen även tillämpas på avyttringar under 2007.

Ett återinförande av hälftenregeln innebär incitament till att tillgodogöra sig vinstmedel i företagen genom systematiska och återkommande interna överlåtelser. För att motverka att interna andelsöverlåtelser kan ge omotiverade skattelättnader föreslår regeringen att hälftdelningen inte ska gälla vid interna andelsförsäljningar av kvalificerade andelar och liknande förfaranden. Hälftdelningen ska dock på den skattskyldiges begäran tillämpas i vissa generationsskiftesfall där en verksamhet ska drivas vidare, direkt eller indirekt, av den skattskyldiges avkomling eller avkomlings make.

Enligt en särskild regel (50 kap. 7 § IL) behandlas försäljningar av kvalificerade andelar via ett handelsbolag i princip som om de ägts direkt av den person som äger andelar i handelsbolaget, vilket innebär att en del av vinsten beskattas i inkomstslaget tjänst. I propositionen föreslås att begränsningen till andelar tas bort och att även andra delägarätter avseende fåmansföretag än andelar ska beaktas enligt denna regel.

En justering föreslås också i de särskilda övergångsregler (indexregeln och kapitalunderlagsregeln) som införts samtidigt eller strax efter 3:12-systemets tillkomst och som tillämpas på andelar som förvärvats före 1990 respektive 1992. Före reformen den 1 januari 2006 omfattades endast aktier och andra andelar av dessa specialregler. Vid reformen föll denna begränsning bort, och även andra delägarätter fick beaktas vid tillämpningen av index- och kapitalunderlagsreglerna. I propositionen föreslås att begränsningen till aktier och andra andelar återinförs.

Regeringen redovisar i propositionen vissa bedömningar i frågor som gäller det skatterättsliga systemet för andelsbyten med anledning bl.a. av tidigare uttalanden av skatteutskottet. Den ena frågan gäller en eventuell retroaktiv utvidgning av sloandet av den s.k. kontantgränsen den 1 januari 2006. Eftersom retroaktiva skattehöjningar inte, med vissa särskilda undantag, är tillåtna enligt 2 kap. 10 § regeringsformen skulle retroaktiva skattesänkningar enligt regeringen innebära en asymmetri som skulle kunna försvaga statsfinanserna. I det här fallet skulle ett retroaktivt slopande av kontantgränsen få betydande finansiella effekter. Därtill kommer att retroaktiviteten skapar oreda i skattesystemet som inte heller blir förutsebart. Det skapas också en orättvisa gentemot skattskyldiga som anpassat sig till gällande skatteregler och t.ex. av denna anledning avstått från att delta i en viss affärstransaktion. Regeringen anser således att reglerna om sloandet av kontantgränsen som gäller fr.o.m. den 1 januari 2006 inte bör utsträckas bakåt i tiden.

En annan fråga som aktualiserats i tidigare motioner i riksdagen gäller frågan om andelsbytesreglerna ska utvidgas till att omfatta byten av andra tillgångar än andelar. Regeringen framhåller här att de svenska reglerna om utbyte av andelar bygger på ett EG-rättsligt direktiv, nämligen rådets direktiv 90/434/EEG av den 23 juli 1990 om ett gemensamt beskattningssystem för fusion, fission, partiell fission, överföring av tillgångar och utbyte av aktier eller andelar som berör bolag i olika medlemsstater samt om flyttning av ett europabolags eller en europeisk kooperativ förenings säte från en medlemsstat till en annan, senast ändrad genom rådets direktiv 2005/19/EG. Även övriga svenska skatteregler avseende omstruktureringar av företag bygger i stor utsträckning på detta direktiv. Direktivet och ändringsdirektivet har genomförts i svensk rätt efter ett omfattande utredningsarbete (SOU 1998:1, SOU 2005:19, prop. 1998/99:15 och prop. 2006/07:02). Direktivet omfattar, i likhet med de svenska reglerna, endast byten av andelar. Andra typer av rättigheter utesluts från direktivets tillämpningsområde. Begränsningen i de svenska reglernas tillämpningsområde speglar den viktiga och välavvägda avgränsning som beslutats i den gemenskapsrättsliga regleringen som gäller för alla medlemsstater. Mot denna bakgrund bedömer regeringen att bestämmelserna om framskjuten beskattning vid andelsbyten inte bör omfatta andra delägarätter än andelar. Reglernas tillämpningsområde bör därför inte ändras.

Motionen

I motion Sk10 av Helena Leander m.fl. (mp) yrkas ett tillkännagivande till regeringen om att en utredning bör tillsättas för att se över hur 3:12-reglerna kan avskaffas och ersättas med ett enklare och mer rättvist system. Enligt motionen är reglerna orimligt krångliga och hårda. Det återinförande av hälftindelningen som föreslås i propositionen gör visserligen att beskattningen av en kapitalvinst blir något lägre, men krånglet minskar inte. I stället för denna tillfälliga regeländring förordar motionärerna en total översyn av regelverket med syfte att ersätta 3:12-reglerna med ett enklare och mer rättvist system.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker regeringens förslag. För att samordning ska kunna ske av de ändringar som föreslås i 2 kap. 2 och 4 §§ lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter med förslag till ändringar i samma paragrafer i två andra propositioner (prop. 2007/08:26 och 2007/08:27) överför utskottet den författningstekniska regleringen rörande dessa paragrafer till ett annat ärende (bet. 2007/08:SkU15). Med den ändring som föranleds av detta och med den mindre språkliga justering som framgår av utskottets förslag till riksdagsbeslut tillstyrker utskottet de förslag till lagändringar som regeringen föreslår.

Vad gäller förslaget i motion Sk10 framgår det av propositionen att regeringen har påbörjat en analys av vad de nya regler för fåmansföretagen som tillkom den 1 januari 2006, och som byggdes ut den 1 januari 2007, har inneburit för balansen i skattemässig behandling mellan olika slag av företagande. Det är angeläget att olika organisationsformer som marknadsnoterade aktiebolag, onoterade aktiebolag, 3:12-bolag och enskild näringsverksamhet behandlas på ett så likvärdigt sätt som möjligt. Utredningsuppdraget ska redovisas före utgången av 2007. Regeringen kommer därefter att ta ställning till behovet av ytterligare åtgärder och vad dessa i så fall bör innebära. Enligt utskottets mening bör resultatet av det pågående arbetet avvaktas. Utskottet finner inte skäl för ett tillkännagivande till regeringen i frågan. Följaktligen avstyrker utskottet motionen.

Beträffande de i propositionen redovisade bedömningarna rörande andelsbyttessystemet vill utskottet anföra följande.

Under förra mandatperioden förutsatte utskottet att den dåvarande regeringen skulle lägga fram förslag som med tillbakaverkande kraft skulle lösa vissa problem med det skatterättsliga andelsbyttessystemet som hade lämnats olösta i samband med lagändringar i andelsbyttessystemet under hösten 2002. Problemen hade uppkommit för ägare till små företag, främst inom IT-branschen, som blivit uppköpta av börsbolag strax innan börsnedgången efter millennieskiftet. Det var ett vanligt avtalsvillkor vid dessa uppköp att det uppköpande företags aktier inte kunde avyttras förrän viss tid förflutit efter andelsbytet. Ägaren till det uppköpta företaget kunde därför ofta inte skydda sig mot en värdenedgång genom att sälja aktier. Beskattningen skulle emellertid utgå från det högre värdet på det uppköpande bolagets aktie som gällde vid själva andelsbytet. Den lagstiftning som genomfördes 2002 beaktade inte fullt ut de olika problem som ägare till uppköpta småföretag kunde ställas inför. De olösta problemen (den s.k. restpomperipossan) borde, för att kunna ha rättats till med tillbakaverkande kraft, ha utretts skyndsamt och åtgärdats i nära anslutning till 2002 års lagstiftning. Under den föregående mandatperioden sökte skatteutskottet och dess dåvarande minoritet förmå den dåvarande regeringen att presentera en lösning på restpomperipossan. Det har nu emellertid gått lång tid sedan dessa problem påtalades. Berörda skattskyldiga torde i flertalet fall redan ha genomfört betydande omplaceringar, vilket gör det praktiskt svårt att ta upp beskattningsbesluten till omprövning. En omständighet är här också att fysiska personers deklARATIONER normalt inte förvaras under längre tid än sex år efter taxeringsårets utgång. Utskottet ser därför betydande svårigheter i att nu på nytt väcka frågan om ytterligare utvidgningar med tillbakaverkande kraft i andelsbyttessystemet. Utskottet gör mot den bakgrunden bedömningen att vidare utredning av hur en ändring med tillbakaverkande kraft skulle kunna genomföras inte längre är aktuell. Regeringens bedömning bör därför godtas.

Reservation

Sänkt kapitalvinstbeskattning för fåmansföretagare m.m. (mp)

av Helena Leander (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut borde ha följande lydelse:

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) med den ändringen att ordet ”skall” i 50 kap. 7 § och 57 kap. 21 § ska bytas ut mot ordet ”ska”,
2. lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter med den ändringen att de föreslagna ändringarna i 2 kap. 2 och 4 §§ utgår ur lagförslaget,
3. lag om ändring i taxeringslagen (1990:324).

samt tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om det fortsatta arbetet med 3:12-reglerna.

Därmed bifaller riksdagen motion 2007/08:Sk10 och bifaller delvis proposition 2007/08:19 i denna del.

Ställningstagande

Mot bakgrund av att 3:12-reglerna har varit orimligt krångliga och hårda har vi i Miljöpartiet varit med och drivit igenom ett första steg i reformeringen av 3:12-reglerna den 1 januari 2007. Vi välkomnade även den nuvarande regeringens förslag till höjt schablonbelopp i förenklingsregeln och förbättringar i löneunderlagsregeln fr.o.m. den 1 januari 2007.

Det återinförande av hälftindelningen som föreslås i propositionen är inte någon lösning på problemet med regelsystemet för fåmansföretagen. Visserligen blir beskattningen i sig något lägre, men krånglet minskar inte alls. I stället för denna tillfälliga regeländring krävs därför en total översyn av regelverket med syfte att helt avveckla 3:12-reglerna på samma sätt som gjorts i andra länder och ersätta dem med ett enklare och mer rättvist system. Jag anser att riksdagen bör acceptera regeringens förslag om en tillfällig åtgärd men anser det vara viktigt att riksdagen tillkännager för regeringen att genomgripande ändringar behövs i 3:12-systemet. Jag tillstyrker följaktligen Miljöpartiets yrkande i motion Sk10 att en utredning bör tillsättas för att se över hur 3:12-reglerna kan avskaffas och ersättas med ett enklare och mer rättvist system.

Jag har i övrigt inget att anföra i ärendet.

Särskilt yttrande

Sänkt kapitalvinstbeskattning för fåmansföretagare m.m. (v)

Marie Engström (v) anför:

År 2002 infördes lagstiftning som rör reglerna om framskjuten beskattning vid andelsbyten. Man utvidgade då reglerna om framskjuten beskattning vid andelsbyten till att omfatta även onoterade och kvalificerade andelar. Reglerna trädde i kraft 1 januari 2003 men kunde tillämpas retroaktivt. Den möjligheten gjorde att man tog bort vissa negativa effekter. Tidigare regler, som innebar att skatteuppskovet som beräknades vid bytestillfället och som skulle tas upp som intäkt i inkomstslaget tjänst utan att kunna kvittas mot en slutlig förlust på bytesaffären, togs bort.

Syftet var då att lösa problem för de ägare till små företag, vanligtvis inom IT-branschen, som sålde sina andelar till börsbolag strax innan börsnedgången. Det var vanligt att man avtalade att aktier inte kunde avyttras förrän efter en tid. Med den då gällande lagstiftningen kunde värdeminskningen på IT-aktier få allvarliga konsekvenser.

Trots att åtgärder vidtogs kvarstår problem för vissa ägare till uppköpta små företag, (den s.k. restpomperipossa). Det handlar dels om retroaktivt slopande av kontantgränsen, dels om reglerna om framskjuten beskattning också ska omfatta andra värdepapper än aktier och andelar.

Jag noterar att den borgerliga majoriteten i utskottet är ointresserad av att kvarvarande frågor ska få sin lösning. Som skäl anger man att det är praktiskt svårt och att det har gått alldeles för lång tid.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2007/08:19 Sänkt kapitalvinstbeskattning för fåmansföretagare åren 2007–2009:

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229),
2. lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter, utom såvitt avser 2 kap. 2 och 4 §§,
3. lag om ändring i taxeringslagen (1990:324).

Följdmotionen

2007/08:Sk10 av Helena Leander m.fl. (mp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en utredning bör tillsättas för att se över hur 3:12-reglerna kan avskaffas och ersättas med ett enklare och mer rättvist system.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen
(1999:1229)

Härigenom föreskrivs att 50 kap. 7 § och 57 kap. 21 § inkomstskattelagen (1999:1229) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

50 kap.7 §¹

Om en fysisk person avyttrar en andel i ett handelsbolag som, direkt eller indirekt, äger en *andel* som skulle ha varit en kvalificerad andel om den ägts direkt av den fysiska personen, gäller följande. Den del av vinsten som motsvarar den *sistnämnda andelens* marknadsvärde i förhållande till ersättningen för andelen i handelsbolaget skall tas upp i inkomstslaget tjänst.

Första stycket tillämpas inte på sådana avyttringar som avses i 49 a kap. och 51 kap.

Om en fysisk person avyttrar en andel i ett handelsbolag som, direkt eller indirekt, äger en *delägarrätt* som skulle ha *ansetts som* en kvalificerad andel enligt 57 kap. om den ägts direkt av den fysiska personen, gäller följande. Den del av vinsten som motsvarar *delägarrättens* marknadsvärde i förhållande till ersättningen för andelen i handelsbolaget skall tas upp i inkomstslaget tjänst.

57 kap.21 §²

Kapitalvinst på en kvalificerad andel till den del den överstiger det sparade utdelningsutrymmet skall tas upp i inkomstslaget tjänst. Kapitalvinst som motsvarar det sparade utdelningsutrymmet skall tas upp till två tredjedelar i inkomstslaget kapital.

Om kapitalvinst på en kvalificerad andel som anskaffats före år 1992 överstiger sparat utdelningsutrymme, skall den överskjutande delen upp till ett belopp som motsvarar skillnaden mellan omkostnadsbeloppet beräknat enligt 25–35 §§ och omkostnadsbeloppet beräknat enligt 44 kap. 14 § i sin helhet tas upp i inkomstslaget kapital i stället

Om kapitalvinst på en kvalificerad andel som anskaffats före år 1992 överstiger sparat utdelningsutrymme, skall den överskjutande delen upp till ett belopp som motsvarar skillnaden mellan omkostnadsbeloppet beräknat enligt 25–35 §§ och omkostnadsbeloppet beräknat enligt 44 kap. 14 § i sin helhet tas upp i inkomstslaget kapital i stället

¹ Senaste lydelse 2005:1136.

² Senaste lydelse 2005:1136.

för i inkomstslaget tjänst.

för i inkomstslaget tjänst. *Detta gäller inte för tillgångar som avses i 2 § andra stycket.*

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008. Bestämmelserna tillämpas första gången vid 2009 års taxering och, i fall som avses i punkten 2 andra meningen, även vid 2008 års taxering.

2. I fråga om sådana kapitalvinster som avses i 50 kap. 7 § och 57 kap. 21 § första stycket första meningen och andra stycket och som hänför sig till avyttringar av andelar under tiden den 1 januari 2008 – den 31 december 2009 tillämpas i stället vad som sägs i punkterna 3–10. Dessa bestämmelser får också tillämpas på avyttringar som skett under 2007, om den skattskyldige begär det. Bestämmelserna tillämpas dock inte på avyttringar, direkt eller indirekt, av tillgångar som avses i 57 kap. 2 § andra stycket.

3. Vid tillämpningen av 50 kap. 7 § ska, av den del av vinsten som avses i paragrafens första stycke, hälften tas upp i inkomstslaget tjänst och hälften i inkomstslaget kapital, om inte annat följer av punkterna 4 och 5.

4. Punkten 3 gäller inte vid avyttringar till

a) en eller flera närstående,

b) ett fåmansföretag eller fåmanshandelsbolag som säljaren eller närstående, direkt eller indirekt, äger eller inom tre år efter avyttringen förvärvar andelar i, eller

c) en annan juridisk person som säljaren eller närstående, direkt eller indirekt, har eller inom tre år efter avyttringen får ett väsentligt inflytande i.

Punkten 3 gäller dock i fall som avses i första stycket b) om säljaren, direkt eller indirekt, inte äger några andelar och närstående med sina förvärv kommer att äga endast en ringa del av kapitalet och får bara ett ringa inflytande i företaget eller bolaget.

5. Punkten 3 gäller inte heller om

a) säljaren eller närstående inom tre år före eller inom tre år efter avyttringen förvärvat eller förvärvar, direkt eller indirekt, övervägande delen av tillgångarna i det företag som handelsbolaget, direkt eller indirekt, äger eller ägt andelar i, eller

b) någon annan juridisk person förvärvat tillgångar eller andelar i det nyssnämnda företaget och säljaren eller närstående, direkt eller indirekt, har eller inom tre år efter den juridiska personens förvärv får ett väsentligt inflytande i denna juridiska person.

6. Vid tillämpningen av 57 kap. 21 § första stycket ska den del av vinsten som avses i första meningen till hälften tas upp i inkomstslaget tjänst och till hälften i inkomstslaget kapital, om inte annat följer av punkterna 7–9. Vidare gäller att den del av kapitalvinsten som avses i paragrafens andra stycke upp till ett belopp som motsvarar skillnaden mellan omkostnadsbeloppet beräknat enligt 25–35 §§ och omkostnadsbeloppet beräknat enligt 44 kap. 14 § i sin helhet ska tas upp i inkomstslaget kapital.

7. Punkten 6 gäller inte vid avyttring till

a) en eller flera närstående,

b) sådant fåmansföretag eller fåmanshandelsbolag som säljaren eller närstående, direkt eller indirekt, äger eller inom tre år efter avyttringen förvärvar andelar i, eller

c) annan juridisk person som säljaren eller närstående, direkt eller indirekt, har eller inom tre år efter avyttringen får ett väsentligt inflytande i.

Punkten 6 gäller dock i fall som avses i första stycket b) om säljaren, direkt eller indirekt, inte äger några andelar och närstående med sina förvärv kommer att äga endast en ringa del av kapitalet och får bara ett ringa inflytande i företaget eller bolaget.

8. Punkten 6 gäller inte heller om

a) säljaren eller närstående inom tre år före eller inom tre år efter avyttringen förvärvat eller förvärvar, direkt eller indirekt, övervägande delen av tillgångarna i det avyttrade företaget, eller

b) någon annan juridisk person förvärvat tillgångar eller andelar i det nyssnämnda företaget och säljaren eller närstående, direkt eller indirekt, har eller inom tre år från den juridiska personens förvärv får ett väsentligt inflytande i den juridiska personen.

9. Bestämmelsen i punkt 7 ska inte tillämpas om den skattskyldige begär det och

a) han eller hon har avyttrat samtliga andelar i företaget direkt till en eller flera avkomlingar, avkomlings make eller till ett företag som helt ägs av en eller flera av dessa personer, och

b) verksamheten, direkt eller indirekt, ska drivas vidare av förvärvaren eller förvärvarna utan avbrott under de närmast efter avyttringen följande tre åren.

Om det inom tre år efter avyttringen visar sig att verksamheten inte drivs vidare enligt vad som sägs i första stycket b) eller det framgår av omständigheterna att verksamheten inte kommer att drivas vidare som sägs där, ska bestämmelserna i punkten 7 tillämpas. Det som har sagts nu gäller dock inte om verksamheten inte kan drivas vidare på grund av dödsfall, långvarig sjukdom eller av något annat synnerligt skäl.

10. Som tillgångar avses vid tillämpningen av punkterna 5 och 8 inte kontanter, värdepapper och liknande tillgångar. Som tillgångar räknas dock andelar i företag i intressegemenskap samt värdepapper som är lager i värdepappersrörelse enligt 49 a kap. 7 § andra stycket 2 eller tredje stycket. Om företag i intressegemenskap innehar kontanter, värdepapper och liknande tillgångar, ska värdet av dessa tillgångar vid tillämpning av punkterna 5 och 8 inte räknas med vid beräkningen av värdet på andelen i intresseföretaget. Vid denna beräkning ska så stor del av värdet beaktas som svarar mot ägarandelen i intresseföretaget.

Med företag i intressegemenskap avses i första stycket ett företag som ett annat företag, direkt eller indirekt, genom ägarandel eller på annat sätt har ett väsentligt inflytande i.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter

dels att 2 kap. 2 och 4 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska föras in en ny paragraf, 3 kap. 21 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

2 §³

Fysiska personer *skall* lämna allmän självdeklaration under förutsättning att

1. intäkterna i inkomstslaget tjänst och i inkomstslaget näringsverksamhet i annat fall än som avses i 2 under beskattningsåret har uppgått till sammanlagt minst 42,3 procent av prisbasbeloppet,

2. sådan intäkt i inkomstslaget tjänst som avses i 11 kap. 45 §, 50 kap. 7 § samt 57 kap. 20 och 21 §§ inkomstskattelagen (1999:1229) eller intäkt av passiv näringsverksamhet under beskattningsåret har uppgått till sammanlagt minst 100 kronor,

3. intäkterna i inkomstslaget kapital, med undantag för sådan ränta eller utdelning för vilken kontrolluppgift *skall* lämnas enligt 8 eller 9 kap., har uppgått till sammanlagt minst 100 kronor under beskattningsåret,

4. den skattepliktiga förmögenheten enligt lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt vid beskattningsårets utgång överstiger fribeloppet enligt 19 § den lagen,

5. de är begränsat skattskyldiga och den skattepliktiga intäkten har uppgått till sammanlagt minst 100 kronor,

6. underlag för statlig fastighetsskatt, avkastningsskatt på pensionsmedel eller särskild löneskatt på pensionskostnader *skall* fastställas, *eller*

7. uppgift enligt 3 kap. 9 a § *skall* lämnas.

Fysiska personer *ska* lämna allmän självdeklaration under förutsättning att

1. intäkterna i inkomstslaget tjänst och i inkomstslaget näringsverksamhet i annat fall än som avses i 2 under beskattningsåret har uppgått till sammanlagt minst 42,3 procent av prisbasbeloppet,

2. sådan intäkt i inkomstslaget tjänst som avses i 11 kap. 45 §, 50 kap. 7 § samt 57 kap. 20 och 21 §§ inkomstskattelagen (1999:1229) eller intäkt av passiv näringsverksamhet under beskattningsåret har uppgått till sammanlagt minst 100 kronor,

3. intäkterna i inkomstslaget kapital, med undantag för sådan ränta eller utdelning för vilken kontrolluppgift *ska* lämnas enligt 8 eller 9 kap., har uppgått till sammanlagt minst 100 kronor under beskattningsåret,

4. den skattepliktiga förmögenheten enligt lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt vid beskattningsårets utgång överstiger fribeloppet enligt 19 § den lagen,

5. de är begränsat skattskyldiga och den skattepliktiga intäkten har uppgått till sammanlagt minst 100 kronor,

6. underlag för statlig fastighetsskatt, avkastningsskatt på pensionsmedel eller särskild löneskatt på pensionskostnader *ska* fastställas,

7. uppgift enligt 3 kap. 9 a § *ska* lämnas, *eller*

8. uppgift enligt 3 kap. 21 a § *ska* lämnas.

³ Senaste lydelse 2005:1135.

Anmärkning: 2 kap. 2 § föreslås ändrad också i prop. 2007/08:26 och 2007/08:27.

4 §⁴

Dödsbon *skall*, om inte annat anges i 5 §, lämna allmän självdeklaration, om

1. de skattepliktiga intäkterna, med undantag för sådan ränta eller utdelning för vilken kontrolluppgift *skall* lämnas enligt 8 eller 9 kap., har uppgått till sammanlagt minst 100 kronor under beskattningsåret,

2. den skattepliktiga förmögenheten enligt lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt vid beskattningsårets utgång överstiger fribeloppet enligt 19 § den lagen,

3. underlag för statlig fastighetsskatt, avkastningsskatt på pensionsmedel eller särskild löneskatt på pensionskostnader *skall* fastställas, *eller*

4. uppgift enligt 3 kap. 9 a § *skall* lämnas.

Dödsbon *ska*, om inte annat anges i 5 §, lämna allmän självdeklaration, om

1. de skattepliktiga intäkterna, med undantag för sådan ränta eller utdelning för vilken kontrolluppgift *ska* lämnas enligt 8 eller 9 kap., har uppgått till sammanlagt minst 100 kronor under beskattningsåret,

3. underlag för statlig fastighetsskatt, avkastningsskatt på pensionsmedel eller särskild löneskatt på pensionskostnader *ska* fastställas,

4. uppgift enligt 3 kap. 9 a § *ska* lämnas, *eller*

5. uppgift enligt 3 kap. 21 a § *ska* lämnas.

3 kap.*21 a §*

Den som under tiden den 1 januari 2008–31 december 2009 avyttrat en sådan andel som avses i 50 kap. 7 § och 57 kap. 21 § inkomstskattelagen (1999:1229) ska lämna uppgift om eget och närståendes, direkta eller indirekta, innehav, förvärv och om inflytande som avses i punkterna 4, 5, 7 och 8 i övergångsbestämmelserna till lagen (2007:000) om ändring i inkomstskattelagen. Uppgift ska också lämnas om verksamheten inte drivs vidare på sätt som anges i punkt 9 andra stycket av övergångsbestämmelserna till nämnda lag.

Det som sägs i första stycket gäller även för den som under 2007 avyttrat en sådan andel som

⁴ Senaste lydelse 2003:228.

Anmärkning: 2 kap. 4 § föreslås ändrad också i prop. 2007/08:26 och 2007/08:27.

avses i 50 kap. 7 § och 57 kap. 21 § inkomstskattelagen och som enligt punkten 2 i övergångsbestämmelserna till nämnda lag om ändring i inkomstskattelagen begärt att punkterna 3–10 i övergångsbestämmelserna ska tillämpas.

Uppgift ska lämnas i självdeklarationen vid taxeringen för det beskattningsår då sådan omständighet inträffat som utlöser uppgiftsskyldighet enligt första stycket.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008 och tillämpas första gången vid 2008 års taxering.

3 Förslag till lag om ändring i taxeringslagen (1990:324)

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 17 § taxeringslagen (1990:324) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

17 §⁵

Eftertaxering får också ske

1. vid rättelse av felräkning, misskrivning eller annat uppenbart förbiseende,

2. när kontrolluppgift som *skall* lämnas utan föreläggande enligt lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter saknats eller varit felaktig,

3. när en ändring i ett taxeringsbeslut föranleds av beslut som anges i 13 § andra stycket 1–5,

4. när en förening eller ett registrerat trossamfund inte har genomfört en investering inom den tid som har föreskrivits i ett sådant beslut som avses i 7 kap. 12 § inkomstskattelagen (1999:1229) eller inte har iakttagit ett annat villkor i beslutet, *och*

5. när en ändring i ett taxeringsbeslut föranleds av en uppgift enligt 3 kap. 9 a §, 19 a § eller 5 kap. 2 § lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

2. när kontrolluppgift som *ska* lämnas utan föreläggande enligt lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter saknats eller varit felaktig,

4. när en förening eller ett registrerat trossamfund inte har genomfört en investering inom den tid som har föreskrivits i ett sådant beslut som avses i 7 kap. 12 § inkomstskattelagen (1999:1229) eller inte har iakttagit ett annat villkor i beslutet,

5. när en ändring i ett taxeringsbeslut föranleds av en uppgift enligt 3 kap. 9 a §, 19 a §, eller 5 kap. 2 § lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter, *och*

6. när en ändring i ett taxeringsbeslut föranleds av en uppgift som har lämnats eller skulle ha lämnats enligt 3 kap. 21 a § lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008 och tillämpas första gången vid 2008 års taxering.

⁵ Senaste lydelse 2004:1143.